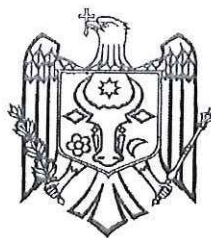

CURTEA
DE APEL CHIȘINĂU

2043, mun. Chișinău, str. Teilor 4
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355

CHISINAU
COURT OF APPEAL

4 Teilor str., Chișinău 2043
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355

4-35/10-2335 № 19.12.19

Curtea Constituțională

str. Al. Lăpușneanu, nr. 28, Chișinău, Republica Moldova, MD-2004

E-mail: secretariat@constcourt.md

Curtea de Apel Chișinău, vă remite sesizarea de excepție a neconstituționalității a sintagmelor „cazurile” și „condițiile” din art. 1 al Legii nr. 1545-XIII din 25.02.1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, art. 3 (1) și art. 6 din Legea nr. 1545-XIII din 25.02.1998, sub aspectul corespunderii dispozițiilor constituționale prevăzute la art. 53 (2) din Constituția Republicii Moldova. Depusă în cadrul examinării cauzei civile în ordine de apel, la cererea de chemare în judecată înaintată de Galițchi Alexei către Guvernul Republicii Moldova, Consiliul Superior al Magistraturii, Ministerul Finanțelor cu privire la repararea prejudiciului moral, cauzat prin erorile săvârșite în procesul penal de către instanța judecătorească, compensarea cheltuielilor pentru restabilirea dreptului încălcat.

Anexă: Originalul cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate total pe 18 file și copia încheiere pe 4 file.

Judecătorul
Curții de Apel Chișinău

Dașchevici Grigore

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

**str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004
Republica Moldova**

**SESIZARE
privind excepția de neconstituționalitate**

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție

= 2 =

I – AUTORUL SESIZĂRII

1. Nume: Daniliuc

2. Prenume: Nicolae

3. Funcția: avocat

4. Adresa: BAA “CONEX”, str. A. Pușkin 24, of. 50, Chișinău MD 2012

5. Tel: 069504498

= 3 =

II – OBIECTUL SESIZĂRII

12.

Ridicarea excepție de neconstituționalitate în privința sintagmelor **“condițiile “ și „cazurile “** din art. 1 al Legii nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

Ridicarea excepție de neconstituționalitate în privința art. 3 al Legii nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești

Ridicarea excepție de neconstituționalitate în privința art. 6 al Legii nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești

III – CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

13. La 04 aprilie 2019 reclamantul Alexei Galițchi a înaintat în judecătoria Chișinău (sediul Centru) o acțiune civilă împotriva Republicii Moldova, reprezentată în instanțele de judecată de către Guvernul RM, Consiliul Superior al Magistraturii, Ministerul Finanțelor al RM cu privirea la repararea prejudiciului material și moral, cauzat prin erorile săvârșite în procesul penal de către instanțele de judecată.

Am invocat în acțiunea dată ca circumstanță de drept prevederile art. 53(2) din Constituția RM.

Am informat instanța de judecată că Alexei Galițchi a fost reținut de către organul de urmărire penală la data de 06 octombrie 2011 și ulterior pus sub învinuire de comiterea unfracțiunii, prevăzută de art. 206 alin.(3) CP RM.

La data de 08 octombrie 2011 pe numele lui Alexei Galițchi a fost emis un mandat de arestare pe un termen de 30 (treizeci) de zile.

La data de 22 martie 2012 Procuratura Generală a remis cauza penală în judecătoria sec. Centru mun. Chișinău pentru examinare în fond.

Începând cu 08 octombrie 2011 și până la data de 17 mai 2013 (**în total 16 luni 10 zile**) lui Alexei Galițchi i-a fost aplicată măsura preventivă - arestul

Prin sentința judecătoriei sec. Centru mun. Chișinău din 17 mai 2013 Alexei Galițchi a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii, prevăzută de art. 206 alin. (3) CP RM și condamnat la 15 ani închisoare.

Arestarea preventivă, aplicată în calitate de măsură preventivă în privința lui Alexei Galițchi, a fost menținută până la întrarea sentinței în vigoare.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2015 a fost menținută sentința judecătoriei sec. Centru mun. Chișinău din 17 mai 2013, care a devenit definitivă și executorie.

Din 17 mai 2013 și până la 19 martie 2015 (**în total 22 luni și 2 zile**) Alexei Galițchi s-a aflat în arest preventiv conform sentinței judecătoriei sec. Centru mun. Chișinău din 17 mai 2013.

Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție a RM din 23 februarie 2016 a fost casată integral decizia Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2015 și cauza penală a fost remisă în instanța de apel la rejdecare în alt complet de judecată.

= 5 =

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2017 a fost casată parțial sentința judecătoreiei sec. Centru din 17 mai 2013 în partea pedepsei aplicate lui Alexei Galițchi, i-a fost aplicată o altă pedeapsă mai severă, în rest sentința judecătoreiei sec. Centru mun. Chișinău din 17 mai 2013 a fost menținută.

Din 23 februarie 2016 și până la 05 decembrie 2017 (**în total 21 luni și 12 zile**) Alexei Galițchi s-a aflat sub arest preventiv conform sentinței judecătoreiei sec. Centru mun. Chișinău din 17 mai 2013.

În perioada 08 octombrie 2011 – 05 decembrie 2017 în privința lui Alexei Galițchi a fost aplicată ca măsură preventivă – arestul preventiv pe un termen de **59 luni și 24 zile**.

Articolul 25 din Constituția RM:

Libertatea individuală și siguranța persoanei

- (1) Libertatea individuală și siguranța persoanei sînt inviolabile.
- (2) Percheziționarea, reținerea sau arestarea unei persoane sînt permise numai în cazurile și cu procedura prevăzute de lege.
- (3) Reținerea nu poate depăși 72 de ore.
[Art.25 al.(3) în redacția LP351-XV din 12.07.01, MO90-91/02.08.01 art.699]
- (4) Arestarea se face în temeiul unui mandat, emis de judecător, pentru o durată de cel mult 30 de zile. Asupra legalității mandatului se poate depune recurs, în condițiile legii, în instanța judecătorească ierarhic superioară. Termenul arestării poate fi prelungit numai de către judecător sau de către instanța judecătorească, în condițiile legii, cel mult pînă la 12 luni.
[Art.25 al.(4) în redacția LP351-XV din 12.07.01, MO90-91/02.08.01 art.699]
- (5) Celui reținut sau arestat i se aduc de îndată la cunoștință motivele reținerii sau ale arestării, iar învinuirea - în cel mai scurt termen; motivele reținerii și învinuirea se aduc la cunoștință numai în prezența unui avocat, ales sau numit din oficiu.

Am solicitat instanței de fond repararea prejudiciului moral pentru faptul că Alexei Galițchi a fost deținut în stare de arest preventive pe un termen de **59 luni și 24 zile** cu toate că termenul maxim este de cel mult pînă la 12 luni conform alineatului (4) al articolului 25 din Constituția Republicii Moldova.

Am solicitat instanței de fond repararea prejudiciului moral pentru faptul că Alexei Galițchi a fost deținut în stare de arest preventive pe un termen de **59 luni și 24 zile** fără un mandate de arest pentru o durată de cel mult 30 zile, conform alineatului (4) al articolului 25 din Constituția Republicii Moldova.

= 6 =

La 05 iulie 2019 judecătoria Chișinău (sediul Centru) a respins integral acțiunea din motivul că pretențiile înaintate nu cad sub incidența Legii nr. 1545-XIII din 25.02.1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, iar conform Hotărârii Curții Constituționale a Republicii Moldova Nr. 3 din 23.02.2016 în p.4 al Hotărârii Curții Constituționale nr. 3 din 23.02.2016 este prevăzut că efectele prezentei hotărâri nu se extend asupra persoanelor care se află în stare de arrest, în privința cărora există o sentință de condamnare, iar cauza se află în instanța de apel.

Instanța de fond a încercat să se bâlbe cu prevederile Hotărârii Curții Constituționale a Republicii Moldova nr. 3 din 23.02.2016.

Am explicat instanței de fond, explic și Curții Constituționale a Republicii Moldova că prin Hotărârea Curții Constituționale a RM nr. 3 din 23.02.2016 au fost declarate neconstituționale:

- alineatul (3);
- sintagma „ 90 de zile” de la alineatul (5);
- alineatele (8) și (9) ale art. 186 CPP RM.

La alineatul (5) al art. 186 CPP RM sintagma de 90 zile a fost înlocuită cu sintagma de 30 zile.

Art. 186 (11) CPP RM stipulează cu certitudine că prevederile stabilite la alin. (5), (6) și (10) se aplică, în mod corespunzător, la examinarea cauzei în apel, acest alineat (11) al art. 186 CPP RM nu a fost declarat neconstituțional, iar alineatul (5)- mandatul de 30 zile de arrest se aplică și la examinarea cauzei în apel.

Arestul preventive în instanța de apel se aplică conform prevederilor art 25 din Constituția Republicii Moldova – în baza unui mandate de arrest pentru cel mult 30 de zile.

Și nu trebuie de umblat cu fofîrlica.

Faptul că în p.4 al Hotărârii Curții Constituționale nr. 3 din 23.02.2016 este prevăzut că efectele prezentei hotărâri nu se extend asupra persoanelor care se află în stare de arrest, în privința cărora există o sentință de condamnare, iar cauza se află în instanța de apel – **este o aberație a Curții Constituționale a Republicii Moldova.**

Curtea Constituțională a Republicii Moldova a ticluit atâtea Hotărâri privitor la interpretarea și aplicarea unor articole din Constituția Republicii Moldova, că s-au mai format încă vre-o două Constituții ale Republicii Moldova, care se bat cap în cap și sunt contradictorii.

Punctul 4 din Hotărârea Curții Constituționale a Republicii Moldova nr. 3 din 23.02.2016 este în contradicție cu art. 25 din Constituția Republicii Moldova, iar în conformitate cu art. 7 din Constituția Republicii Moldova acest punct 4 nu are putere juridică și nu produce efecte juridice.

În situația dată avem două norme de drept – punctual 4 al Hotărârii Curții Constituționale a Republicii Moldova nr. 3 din 23.02.2016 și alineatul (11) al art. 186 CPP RM – care se bat cap în cap.

În așa circumstanțe Curtea Constituțională a Republicii Moldova ar urma să-și facă ordine în curtea sa.

Nu permite art. 25 din Constituția Republicii Moldova că inculpatul, la examinarea cauzei în instanța de apel, să fie deținut în stare de arest fără un mandat de arest pentru cel mult 30 de zile și nu trebuie de umblat cu fofîrlica.

Nefiind de acord cu hotărârea dată, Alexei Galițchi a contestat-o cu apel la Curtea de Apel Chișinău.

În prezent pricina se află pe rol la Curtea de Apel Chișinău.

IV – EXPUNEREA PRETINSEI ÎNCĂLCĂRI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIGINUL ACESTOR AFIRMAȚII

14. Art. 53(2) din Constituția RM stipulează cu certitudine ca statul răspunde patrimonial, potrivit legii, pentru prejudiciile cauzate prin erorile săvârșite în procesele penale de către organele de anchetă și instanțele judecătorești.

- art. 1 (1) al Legii nr.1445 din 25.02.1998 stipulează că prezenta lege constituie actul legislativ de bază care reglementează cazurile, modul și condițiile de răspundere patrimonială a statului pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile ilicite comise în procesele penale și administrative de organele de urmărire penală, de procuratură și de instanțele judecătorești.
- art. 3 (1) al Legii nr. 1545-XIII din 25.02.1998 stipulează cu certitudine că în conformitate cu prevederile prezentei legi, este reparabil prejudiciul material și moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma :
 - a) reținerii ilegale, alicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declarație de a nu părăsi localitatea sau țara, tragerii ilegale la răspundere penală ;
 - b) condamnării ilegale, confiscării ilegale a averii, supunerii ilegale la muncă neremunerată în folosul comunității ;
 - c) efectuării ilegale, în cazul urmăririi penale ori judecării cauzei penale, a percheziției, ridicării, punerii ilegale sub sechestru a averii, eliberării sau suspendării ilegale din lucru (funcție), precum și în urma altor acțiuni de procedură care limitează drepturile persoanelor fizice sau juridice ;
 - d) supunerii ilegale la arest administrativ, reținerii administrative ilegale sau aplicării ilegale a amenzii administrative de către instanța de judecată;
 - e) efectuării măsurilor operative de investigații cu încălcarea prevederilor legislației ;
 - f) ridicării ilegale a documentelor contabile, a altor documente, a banilor, a ștamilelor, precum și în urma blocării conturilor bancare.

= 9 =

- art. 6 al Legii nr. 1445 din 25.02.1998 stipulează că dreptul la repararea prejudiciului, în mărimea și modul stabilit de prezenta lege, apare în cazul:
 - a) devenirii definitive și irevocabile a sentinței de achitare ;
 - b) clasarea dosarului penal, date fiind absența faptului infracțiunii, a elementelor infracțiunii în acțiunile săvârșite sau a probelor doveditoare că persoana fizică a participat la comiterea unei infracțiuni;
 - c) adoptarea de către instanța judecătorească a hotărârii cu privire la anularea arestului administrativ sau a muncii corecționale în legătură cu reabilitarea persoanei fizice;
 - d) adoptării, de către judecătorul de instrucție, în condițiile art. 313 alin. (5) din Codul de procedură penală, în privința persoanei achitate sau scoase de sub urmărirea penală, a încheierii privind înfăptuirea, în timpul procesului penal, a măsurilor operative de investigații cu încălcarea prevederilor legislației.

Art. 53(2) din Constituția RM stipulează cu certitudine că statul răspunde patrimonial, potrivit legii, pentru prejudiciile cauzate prin erorile săvârșite în procesele penale de către organele de anchetă și instanțele judecătorești.

Din sensul acestei norme constituționale reiese că statul răspunde pentru toate erorile săvârșite de către organele de anchetă și instanțele judecătorești, indiferent de careva condiții.

Art. 1 din Legea nr. 1445 din 25.02.1998 prin sintagmele „condițiile” și „cazurile”, art. 3 și 6 din Legea nr. 1545 din 25.02.1998 prin impunerea unor condiții și cazuri aberante și abuzive, fac imposibil repararea prejudiciului în cazurile date, iar când persoana fizică solicită repararea prejudiciului material și moral, cauzat prin erorile săvârșite în procesul penal de către organele de anchetă și instanțele judecătorești, invocând astfel de circumstanțe - nu poate avea nici de cum câștig de cauză din motivul condițiilor abuzive, impuse de stat.

= 10 =

Statul, reieșind din prevederile art. 53(2) din Constituția RM, urma prin lege să stabilească numai modul de răspundere patrimonială a statului pentru prejudicial cauzat prin acțiunile ilicite comise în procesele penale de către organele de urmărire penală, de procuratură și de instanțele judecătorești și nu să impună careva condiții și cazuri abuzive și aberante, când persoanele fizice și juridice pot solicita repararea prejudiciului moral și material.

În opinia mea, sintagmele “condițiile” și “cazurile” din art. 1 din Legea nr. 1545-XIII din 25.02.1998, art. 3 și 6 din Legea nr. 1545-XIII din 25.02.1998 sunt în contradicție cu prevederile art. 53(2) din Constituția RM.

Art. 7 din Constituția RM stipulează cu certitudine că Constituția RM este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.

V – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

15.

A declara neconstituțional sintagmele “**condițiile**” și “**cazurile**” din art. 1 al Legii nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

A declara neconstituțional art. 3 al Legii nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

A declara neconstituțional art. 6 al Legii nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

VI – DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

16. La examinarea litigiilor de acest gen instanțele de judecată intenționat ignorează prevederile art. 53(2) din Constituția RM și aplică numai prevederile Legii nr. 1545-XIII din 25.02.1998 sau chiar interpretează prevederile art. 53(2) din Constituția RM și potrivit sintagmei **“prin lege”** constată că statul a avut tot dreptul prin lege să stabilească condițiile și cazurile când persoana fizică și juridică poate solicita repararea prejudiciului material și moral cauzat prin erorile săvârșite în procesele penale de către organele procuraturii și instanțele de judecată și anume în condițiile stipulate în art. 6 din Legea nr. 1545-XIII din 25.02.1998.

Instanțele de judecată interne, reprezentanții statului în ședințele de judecată, în opinia mea, intenționat uită de prevederile art. 53(2) din Constituția Republicii Moldova.

În jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului pe cauza Souminen v. Finlanda, reiterată în cauza Fomin vs. Moldova, a constatat că „rolul unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Mai mult, o decizie motivată oferă părții posibilitatea de a o contesta, precum și posibilitatea ca decizia să fie revizuită de către o instanță de recurs. Doar prin adoptarea unei decizii motivate poate avea loc un control public al administrării justiției”.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a formulat cerințe privitoare la desfășurarea unui proces echitabil, așa cum impune art. 6 paragraful 1 din Convenție. Astfel Curtea a decis că textul implică obligația anchetei de a proceda la un examen atent al tuturor capetelor de cerere, formulate de reclamant, ale argumentelor și cererilor de probă ale părților, având ca scop de a aprecia pretențiile acestora pentru decizia pe care o va adopta (Van de Hurc c/Pays-Bas din 19.04.1994), că pentru imperativele echității impuse de art. 6 paragraful 1 din Convenție se găsește obligația pentru autoritățile de urmărire penală de a formula un ansamblu al procedurii care să nu se finiseze numai cu audierea contradictorie a părților.

Astfel art. 6 paragraful 1 din Convenție poate să se refere la cauză și până la momentul când aceasta este expediată în instanța de judecată, dacă și în măsura în care echitatea cercetării judecătorești poate fi încălcată din cauza nerespectării dispozițiilor art. 6 din Convenție la stadia prejudiciară de examinare a cauzei, cade sub incidența prevederilor art. 6 al Convenției.

În același context, conform prevederilor pct.22 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a RM cu privire la aplicarea de către instanțele internaționale a unor prevederi ale Convenției europene pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale nr. 3 din 09.06.2014, în cazul în care instanțele de drept se abțin de a da răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a acorda părții care a formulat-o, posibilitatea de a cunoaște dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera o încălcare a art. 6 paragraful 1 al Convenției europene pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale.

În acest ordin de idei instanța de judecată nu au oferit un răspuns la toate întrebările, formulate de către mine, avocatul Nicolae Daniliuc, în interesele lui Alexei Galițchi, prin ce au încălcat art.1 al Convenției europene pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale și anume obligația generală a statului de a recunoaște oricărei persoane, aflate sub jurisdicția sa, drepturile și libertățile definite de Convenție.

= 14 =

VII – LISTA DOCUMENTELOR ANEXATE

**17 Dosarul civil primit în gestiune de către
Curtea de Apel Chișinău .**

= 15 =

VIII - DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURA

18. Declar pe onoare că informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Chișinău, Republica Moldova

05 august 2019

Reprezentantul reclamantului Alexei Galițchi

avocatul Nicolae Daniliuc.

ÎNCHEIERE

05 decembrie 2019

mun. Chisinau

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

în componența

Președintele completului, judecătorul
judecătorii
grefier

Bulgac Lidia
Panov Ana și Dașchevici Grigore
Chiselița Alina

examinînd în ședință publică cererea de apel declarată de avocatul Daniliuc Nicolae în interesele apelantului Galițchi Alexei, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 05 iulie 2019,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Galițchi Alexei către Guvernul Republicii Moldova, Consiliul Superior al Magistraturii, Ministerul Finanțelor cu privire la repararea prejudiciului moral, cauzat prin erorile săvârșite în procesul penal de către instanța judecătorească, compensarea cheltuielilor pentru restabilirea dreptului încălcat

c o n s t a t ă :

La data de 04 aprilie 2019 Galițchi Alexei a înaintat o cerere de chemare în judecată către Guvernul Republicii Moldova, Consiliul Superior al Magistraturii, Ministerul Finanțelor cu privire la repararea prejudiciului moral, cauzat prin erorile săvârșite în procesul penal de către instanța judecătorească, compensarea cheltuielilor pentru restabilirea dreptului încălcat (f.d. 3-8).

În motivarea cererii de chemare în judecată reprezentantul reclamantului a invocat că Alexei Galițchi a fost reținut de organul de urmărire penală la data de 06 octombrie 2011 și ulterior pus sub învinuire în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 206 alin. (3) Cod penal.

La data de 08 octombrie 2011 pe numele lui Alexei Galițchi a fost emis un mandat de arestare pe un termen de 30 de zile. La data de 22 martie 2012 Procuratura Generală a remis cauza penală la Judecătoria Centru mun. Chișinău pentru examinare în fond.

Invoca reprezentantul reclamantului că începînd cu 08 octombrie 2011 și până la data de 17 mai 2013 (în total 16 luni 10 zile) lui Alexei Galițchi i-a fost aplicată măsura preventivă – arestul.

Prin sentința Judecătoriei sect. Centru mun. Chișinău din 17 mai 2013, Alexei Galițchi a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 206 alin. (3) Cod penal, fiind condamnat la 15 ani închisoare. Arestarea preventivă în privința lui Alexei Galițchi a fost menținută pînă la intrarea în vigoare a sentinței de condamnare.

Prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2015 a fost menținută sentința Judecătoriei sect. Centru mun. Chișinău din 17 mai 2013, care a devenit definitivă și executorie.

Din 17 mai 2013 și până la 19 martie 2015 (în total 22 luni și 2 zile) Alexei Galițchi s-a aflat în arest preventiv conform sentinței judecătoriei sec. Centru mun. Chișinău din 17 mai 2013.

Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție a RM din 23 februarie 2016 a fost casată integral decizia Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2015, cauza penală fiind remisă la rejdecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2017 a fost casată parțial sentința judecătoriei sec. Centru din 17 mai 2013 în partea pedepsei aplicate lui Alexei Galițchi, fiindu-i aplicată o altă pedeapsă mai severă, în rest sentința Judecătoriei sect. Centru mun. Chișinău din 17 mai 2013 a fost menținută. Din 23 februarie 2016 și până la 05 decembrie 2017 (în total 21 luni și 12 zile) Alexei Galițchi s-a aflat în arest preventiv conform sentinței judecătoriei sec. Centru mun. Chișinău din 17 mai 2013.

Menționa reprezentantul reclamantului că în perioada 08 octombrie 2011 - 05 decembrie 2017 în privința lui Alexei Galițchi a fost aplicată măsură preventivă - arestul preventiv pe un termen de 59 luni și 24 zile.

21
Astfel, indică asupra Hotărârii Curții Constituționale a RM nr. 3 din 23.02.2016 prin care au fost declarate neconstituționale: alineatul (3); sintagma „90 de zile” de la alineatul (5); alineatele (8) și (9) ale art. 186 CPP RM și că art. 186 (11) CPP RM stipulează cu certitudine că prevederile stabilite la alin. (5), (6) și (10) se aplică, în mod corespunzător, la examinarea cauzei în apel.

Reieșind din aceste norme de drept, consideră reclamantul că Judecătoria Centru mun. Chișinău ilegal a aplicat în privința lui Alexei Galițchi ca măsură preventivă - arestul preventiv pe un termen de 59 luni și 24 zile, pentru perioada 08 octombrie 2011 - 19 martie 2015, și 23 februarie 2015 - 05 decembrie 2017.

Susține reprezentantul reclamantului că termenul maxim de aflare a lui Alexei Galițchi în arest preventiv, conform art. 25 din Constituția Republicii Moldova urma a fi cel mult 12 luni, însă s-a aflat în arest preventiv în total 59 luni și 24 zile, cu 47 luni și 24 zile mai mult decât termenul maxim de 12 luni de zile, prevăzut în art. 25 (4) din Constituția RM.

Considera că nu a avut nici un drept legal Judecătoria sect. Centru mun. Chișinău, judecătorii în cauză, începând cu 17 mai 2013 să-i aplice lui Alexei Galițchi ca măsură preventivă – arestul, până la intrarea în vigoare a sentinței Judecătoriei sec. Centru mun. Chișinău din 17 mai 2013.

Menționa reprezentantul reclamantului că arestarea se face în temeiul unui mandat, emis de judecător, pe o durată de cel mult 30 de zile, conform art. 25 (4) din Constituția Republicii Moldova.

Susține că în perioada 08 octombrie 2011 - 05 decembrie 2017, lui Alexei Galițchi ilegal i-a fost aplicată măsura preventivă sub formă de arest pe un termen de 47 luni și 24 zile, opinînd că ilegal a fost lipsit de libertate.

Considera că prin astfel de erori, săvârșite în procesul penal de către instanța de judecată, prin astfel de acțiuni abuzive și ilegale ale judecătorilor, lui Alexei Galițchi pe parcursul a 47 luni și 24 zile i-a fost violat unul din drepturile fundamentale, garantat de art. 25 din Constituția Republicii Moldova - dreptul la libertate individuală și la siguranță.

Și-a întemeiat prezenta acțiune în temeiul art. 8 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, art. 14 din Pactul Internațional cu privire la drepturile civile și politice, art. 1, 5, 6, 41 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, art. 1, 4, 7, 8, 20, 24, 25, 53 din Constituția Republicii Moldova.

Considera că Republica Moldova, prin erorile săvârșite în procesul penal de către instanța de judecată, prin acțiunile abuzive și ilegale ale judecătorilor intenționat și vădit i-au violat reclamantului Alexei Galițchi unul din drepturile sale fundamentale, garantat de art. 25 din Constituția Republicii Moldova și de art. 5 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale – dreptul la libertate și siguranță, cauzîndu-i un prejudiciu moral. Consideră că o reparație echitabilă a prejudiciului moral în sensul art. 41 din Convenție, ar constitui suma de 10 000 000 Euro.

Reieșind din cele expuse, solicita reprezentantul reclamantului admiterea integrală a acțiunii, încasarea din bugetul de stat al Republicii Moldova în beneficiul lui Alexei Galițchi suma de 10.000.000 euro cu titlu de prejudiciu moral, cauzat prin erorile săvârșite în procesul penal de către instanța de judecată și suma de 20 000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistența juridică.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 05 iulie 2019, cererea de chemare în judecată înaintată de Galițchi Alexei a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d. 74).

La data de 05 august 2019 avocatul Daniliuc Nicolae, în interesele apelantului Galițchi Alexei, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 05 iulie 2019, solicitînd admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea înaintată de Galițchi Alexei să fie admisă integral.

Totodată, avocatul Daniliuc Nicolae a înaintat o cerere prin care a solicitat sesizarea Curții Constituționale a RM cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate în privința art. 1, 3 și 6 al Legii nr. 1445-XIII din 25.02.1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

La data de 19 septembrie 2019, prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, cauza civilă nominalizată a fost repartizată în mod aleatoriu spre examinare în ordine de apel judecătorului-raportor Dașchevici Grigore.

22
Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2019 a fost primită spre examinare cererea de apel declarată de avocatul Daniliuc Nicolae, în interesele apelantului Galițchi Alexei, împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău sediul Centru din 05 iulie 2019, examinarea cauzei fiind stabilită pentru data de 05 decembrie 2019, ora 10:00.

În cadrul ședinței de judecată din 05 decembrie 2019 avocatul Daniliuc Nicolae a solicitat admiterea cererii, cu expedierea sesizării privind excepția de neconstituționalitate spre examinare la Curtea Constituțională.

Reprezentanții intimaților Guvernul Republicii Moldova, Consiliul Superior al Magistraturii și Ministerul Finanțelor, în ședința de judecată nu s-au prezentat și nu au comunicat instanței motivele neprezentării, deși au fost legal citați despre locul, data și ora examinării cauzei, din care considerente Colegiul a dispus examinarea cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în absența acestora.

Studiind cererea depusă de avocatul Daniliuc Nicolae privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, Colegiul civil consideră că cererea urmează a fi admisă cu remiterea sesizării spre examinare Curții Constituționale, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 12¹ alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

- a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție;
- b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;
- c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;
- d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amînă pledoariile.

Dacă nu sînt întrunite cumulativ condițiile specificate la alin.(2), instanța refuză ridicarea excepției de neconstituționalitate printr-o încheiere care poate fi atacată odată cu fondul cauzei.

Instanța de judecată poate ridica excepția de neconstituționalitate doar dacă cererea de chemare în judecată sau cererea de apel a fost acceptată în modul prevăzut de lege ori dacă cererea de recurs împotriva hotărârii sau deciziei curții de apel a fost declarată admisibilă conform legii.

Conform paragrafului 82 din hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016, pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate. În paragraful 83 din hotărârea menționată, Curtea a reținut că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale, iar judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău constată că la caz sunt întrunite condițiile necesare pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate stabilite în art. 12¹ alin. (2) Cod de procedură civilă și de Curtea Constituțională în hotărârea nr. 2 din 09 februarie 2016.

23

Astfel, obiectul excepției și anume art. 1, 3 și 6 din Legea nr. 1445-XIII din 25.02.1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, excepția este ridicată de către reprezentantul părții în proces, împuternicit în modul stabilit prin Lege, iar prevederile contestate sunt aplicabile cauzei, precum și nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale pe acest obiect, motiv din care cererea înaintată urmează a fi admisă. Or, cererea de sesizare a Curții Constituționale privind verificarea constituționalității normelor contestate, depusă de către reprezentantul apelantului, constituie o prerogativă a acestuia, iar prin ignorarea excepției de neconstituționalitate și rezolvarea litigiului fără soluționarea prealabilă a excepției de către instanța constituțională, judecătorul ordinar ar dobândi prerogative improprii instanței judecătorești.

Totodată, ca rezultat al admiterii cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, Colegiul civil consideră necesar de a amâna pledoariile la examinarea cauzei în ordine de apel, reieșind din dispozițiile art. 12¹ alin. (3) Cod de procedură civilă, conform cărora ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune nici unei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate, se amână pledoariile.

Din considerentele enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău ajunge la concluzia de a admite cererea depusă de avocatul Daniliuc Nicolae privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale pentru verificarea constituționalității sintagmelor „cazurile” și „condițiile” din art. 1 al Legii nr. 1545-XIII din 25.02.1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, art. 3 (1) și art. 6 din Legea nr. 1545-XIII din 25.02.1998, sub aspectul corespunderii dispozițiilor constituționale prevăzute la art. 53 (2) din Constituția Republicii Moldova, cu amânarea pledoariilor până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate.

În conformitate cu art. 12¹, 269-270 Cod de procedură civilă, Colegiul civil

d i s p u n e :

Se admite cererea avocatului Daniliuc Nicolae privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Se ridică excepția de neconstituționalitate a sintagmelor „cazurile” și „condițiile” din art. 1 al Legii nr. 1545-XIII din 25.02.1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, art. 3 (1) și art. 6 din Legea nr. 1545-XIII din 25.02.1998, sub aspectul corespunderii dispozițiilor constituționale prevăzute la art. 53 (2) din Constituția Republicii Moldova.

Se remite în adresa Curții Constituționale sesizarea avocatului Daniliuc Nicolae cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Se amână pledoariile până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

/semnat/

Bulgac Lidia

/semnat/

Panov Ana

Judecătorii

/semnat/

Daschevici Grigore

Copia corespunde cu originalul, Judecător

Daschevici Grigore

